

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1. Siunnersuummut pingaarnertut tunuliaqutaasoq

Siunnersuut pingaarnertut siunertaqarpoq atuarfik pillugu inatsimmik atuuttumik naleqqusaanissamik, (atuarfik pillugu inatsit) pisariaqartitsinernut paasineqartunut tunngatillugu.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq allannguutissatut siunnersuutaasut ilaatigut imaqarmata allannguutit sapinngisamik piaartumik atortuulersinneqarnissaannik kissaatigineqartunik, utaqqisinaanatillu inaarutaasumik atuarfik pillugit inatsisit nutarteriffigineqarnissaannut, aammalu allannguinerit allanik aaqqissuusseqqinnissamut utaqqisariaqanngitsunik, taakkunani allannguinerit annikinnerusut pineqarmata.

1.2. Inatsimmik piareersaanermi tunngaviusut pingaarnertut

novemberip aappaanni aamma pingajuanni 2016-imi workshop-imit ingerlatsisoqarpoq, siunertaqartumik meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmik atuuttumik aamma taassuma ataaniittunik allaffissornikkut malittarisassanik oqallisiginnissamik. Oqallinnerit imaqarput kissaateqarnermik maleruagassanik atuuttunik allannguuteqartitsinissamik.

Workshop-i kommuninit sisamanit, KANUKOKA-mit, IMAK-imit, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Iisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmiillu peqataasoqarpoq. Workshop-eqarnermut atatillugu aamma ilanngullugu oqaluuserineqarpoq meeqqat atuarfiannut atatillugu iluarsaaqqinnivimmik suliaqarnissaq. Tamatumunnga tapiliullugu paasinarsivoq iluarsaaqqinnermik suliaqarnissaq piffissamik annertunerusumik pisariaqartitsissasoq.

Tamatumunnga pissutaavoq iluarsaaqqinnermi namminerit immikkoortoqarmat piareersaasiornissakkut aamma atortuulersitsinissakkut piffissamik atuiffiunissamut pisariaqartitsiviusussanik, assersuutigalugulu taakkua ilaqarlutik ilutsimik pilersitsinissamik 11. klassini aaqqissuusinnermik sanarfiussamik. Ilutigisaanillu aamma nalilerneqarpoq pissusissamisussasoq allannguutissatut kissaatigineqartut aqutissiuunneqarnissaat siuarsarneqarnissaallu, aaqqissuusseqqinnermut ilaasutut isigineqanngitsut aammalu pisariunnginnerusutut isigineqartut, UKA 2017-imi saqqummiunneqareersinnaallutik.

Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu nalilersorsimavaat allannguutit sorliit iluaqusiisumik UKA 2017-imi saqqummiunneqarsinnaanersut.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

a) Inatsit atuuttoq

Inatsit atuuttoq tassaavoq Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 3. december 2012-imeersoq.

Oqaluttuarisaanerup immikkut atuartitsissutitut immikkoortinnissaa:

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1, nr. 2-mi ersippoq alloriarfinni tamani atuartitsinermi ilaasut atuartitsissutini immikkoortuni aamma atuartitsissutitut immikkoortitaanngitsuni atuartitsisarneq, tak. §§ 11-13, atuartitsissutini kulturi aamma inuiaqatigiit ilanngullugit atuartitsissutini upperisarsiorneq aamma isumalioqqissaarneq. Tamatumunnga atatillugu aalajangersakkamut oqaaseqaatini ersippoq inuiaqatigiilerineq imaqartoq kulturi, oqaluttuarisaaneq, inuiaqatigiinnut tunngasunik ilikkagassat aamma kulturikkut nunalerineq. Taamaasillunilu inatsisini atuuttuusuni ersippoq oqaluttuarisaaneq nammineq meeqqat atuarfianni atuartitsissutaanngitsoq immikkoortoq

Ilinniartitsissutissat sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat aaqqissuunneqarneri:

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1, nr. 5-mi ersippoq alloriarfinni tamani atuartitsinermi ilaasut atuartitsissutissat immikkoortitikkat aamma immikkoortitigaanngitsut, tak. §§-it 11-13 sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassani mernguernartulerinermi kiisalu kulturimut, inunnut tunngasuni aamma inuussutissarsiornermut tunngasuni ingerlatassat. Tamatuma saniatigut ersippoq aalajangersakkamut namminermt oqaaseqaatini sumiiffimmi atuartitsissutit toqqagassat nr. 5-mi siunertaqartut qularnaassallugu atuartut tamatigoortumik atuartinneqarnissat, mernguernartulerinerni, sammisanik assigiinngisitaartunik ingerlatsiffiusinnaasuni, assersuutigalugu nipilersorneq, isiginnaartitsineq, qitik, assilialiorneq, assililineq, tusagassiuutit, marrarmik suliaqarneq, assassorneq, ammerineq aamma mersorneq, sananeq aamma sanalunneq, illumi suliassanik suliaqarneq, qaanniorneq aamma qamusiorneq, umiatsiarneq, aalisarneq aamma piniarneq, kiisalu timersornermi ileqqutoqqat tunngavigalugit sammisaqarneq, aamma ullutsinni timersuutit sammisaqarneq. Kiisalu aamma sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassani ukioqqortussutsimik tunngaveqartumik kulturikkut, inuttut aamma inuussutissarsiuutitut ingerlatanut atuarfiup avataani ingerlanneqartartut ilaatinneqartarput, atuartup ilikkagassanik sammisaqarnerata ilaatut.

Kiisalu ersippoq siunertaasoq sapinngisamik annertunerpaamik sumiiffinni namminerni periarfissat inuillu piginnaanillit iluaqutiginiarneqassasut, atuartitsinerup ilaani tassani. Assersuutigalugu tassani ilaasinnaapput nalunnguarneq sumiiffinni naluttarfilinni, imaluunniit sisorarneq ilinniartitsisoqarpat tassani atuartitsisinnaasumik, sumiiffimmilu periarfissat pigineqarpata. Ilanngullugulu oqaaseqaatini nalunaarneqarpoq sumiiffinni toqqagassat ukiukinnerusunut annertunerusutigut tassaasassasut atuarfimmi ingerlatassat, annertunerusumillu atuartut nammineq ataasiakkaarlutik kissaataat isiginiarneqartarlutik.

Atuartitsissutissat sumiiffinni toqqagassat aamma Inatsisartut inatsisaanni § 11, imm. 2, nr. 5-imi ersipput, ukiukinnernut alloriarnernut tunngatillugu, § 12, imm. 1, nr. 5 akullerni atuartitsinermi aamma § 13, imm. 1, nr. 5 angajullerni atuartitsinermi.

Suliassaqarfiup taassuma ilisarnaatigaa qitiusumiit inatsisiliornikkut tulleriaarisooqarsimangimmat fagit suut atuartitsinermi isiginiarneqartassanersut pillugit.

Ukiunik atuarfiusumik uteqqiisinnaaneq alluisinnaanerlu:

Inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi §§-ini 1 aamma 4-mi ersippoq meeqqat atuarfianni atuarneq ukiuni 10-ni ingerlanneqartartoq. Aalajangersakkami ersarilluinnartumik isummerfigineqanngilaq qanoq annertutigisumik atuartup ukiunik atuarfiusunik uteqqiisinnaanera, imaluunniit ukiumik alluisinnaanera. Taamaattorli Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 31, imm. 1-imi ersippoq piffissat annertuut atuarnermik unitsitsiviusartut pisariaqartilersinnaagaat atuarnerup sivitsorneqarsinnaanera, atuartup assersuutigalugu ukiumik ataatsimik uteqqiisinnaaneratigut. Taamaasilluni inatsisiliornermi periarfissaatinneqareerpoq assersuutigalugu ukiumik ataatsimik uteqqiisinnaaneq, naak tamanna ersarilluinnartumik Inatsisartut inatsisaanni pineqartumi aalajangersarneqarsimangikkaluartoq.

Atuartunut angerlarsimaffinni atuartullu ineqarfiini minnerpaaffissaliussassanik malittarisassiorsinnaanermut piginnaatitsineq:

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 25, imm. 6-imi ersippoq Naalakkersuisut ersarinnerusunik malittarisassiortartut tiguneqartarnermut, atuartut agguataarneqartarnerinut atuarfinnut angerlarsimaffiutigisunut aamma atuartup najugaqarneranut kommuniq angerlarsimaffiusup akiliuteqartarneranut tunngasuni. Aalajangersagaq imaqanngilaq pisinnaatitsissummik malittarisassiornissanut atuartunut angerlarsimaffinni aamma ilinniartut ineqarfiini piumasaqaataasussat minnerpaaffissalernerit pillugit.

Ilisimasanik katersisarnermut siammarterisarnermullu malittarisassat eqaannerusut:

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi ersippoq § 36, imm. 3-mi Naalakkersuisut ilutigisaanik isumagisarigaat ilisimasanik katersisarneq aamma siammarterisarneq, siunnerfigalugu kommunalbestyrelsen suliniutai meeqqat atuarfiannut tunngasut nukittorsarnissaat, pitsaanerpaamillu nukinnik piusunik atuinissaq aqutissiuukkumallugu. Naalakkersuisut ilanngullugu sunniutaasunik uuttortaasarnernik suliaqartarput, tamatumani aamma immikkut atuartitsinerneq atusunik, efterskolernerit sorliit ilinniakkamik aallartitsisarnerneq naammassisaqartarnernullu aqutissiuussisarnerat pitsaanerusernersoq, ilitsersuilluni suliniuteqartarnerit sorliit ilinniagaqalersitsisarnerneq, marlunnik ilinniartitsisoqartarnerup sunniutigisartagai atuarfinni angisuuni, karakterinik agguaqatigiissitsinerneq ilinniakkamillu naammassisaqartarnermi, inuusuttuaqqat ilinniarfiini taamaatitsiinnartarnerup akiorniarneqarnerani suliniutit, timelærerit sunniutaat misilitsittarnerneq karakterinut aamma ilinniakkanut, ilinniartitsisut linjefag-iminni atuartitsisarnerisa sunniutaat atuarfimmi naammassisanut, suliniutit inuttut kingornuttakkanik akiuiniarnermi.

b) Siunnersuut

Siunnersuummi nr. 1-imi aalajangersarneqarpoq oqaluttuarisaaneq ikkunneqassasoq inatsimmi § 10, imm. 1, nr. 2-mi, § 11, imm. 2, nr. 2-mi, § 12, imm. 1, nr. 2-mi aamma § 13, imm. 1, nr. 2-mi, atuartitsissutissatut immikkoortutut, qulequttami kulturi aamma inuiaqatigiilerinermi. Allanguinermi siunertaavoq oqaluttuarisaanermi sammisat nukittorsarnissaat. Tamatumunnga pissutaavoq inatsimmi pineqartumi atuartitsissutit assigiinngitsut akimorlugit ingerlatsisarnissat naammattumik atortuulersinneqarsimanginnerat. Aammalu naammangitsumik atuartitsissut taanna pingaartinneqarsimammat. Tamatumalu saniatigut immikkut ilisimasallit uparuartorsimavaat atuartut oqaluttuarisaanermut tunngasuni ilisimasaasa amigarnerat.

Allanguinerup kingunerisaanik pilerput atuartitsissutit immikkuunnginnerusut tassaasut oqaluttuarisaaneq, inuiaqatigiilerineq, upperisalerineq aamma isumalioqqissaaneq. Allanguinerillu taamaattumik kingunerissavaat atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata aamma meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata allanngortinneqartariaqarnissaat. Ilanngullugulu suliaassaasaq ilikkagassatut anguniagassanik atuartitsissutinut nutaanut suliaqarnissat.

Allaffissornikkut aqutsinermi aqqissuussassat eqqaaneqartut kingunerisaannik, minnerunngitsumik ilikkagassatut anguniagassanik suliaqarnissami, aammalu pisariaqarpat atuartitsissutissanik nutaanik suliaqarnissat eqqarsaatigalugit aalajangersakkap taassuma atortuulorfissaa kingusinnerussasoq siunnersuutaavoq.

Siunnersuummi nr. 2-9-mi pineqarput atuartitsissutit sumiiffimmi toqqagassat allanngortinneqarneri.

Allanguinerup kinguneraa atuartitsissutit qanitariissut faginut ikinnerusunut qitiusumik anguniagassalikkanut immikkoortinneqarneri atuartitsissutillu pinngitsoorani atuartitsissutaanissaat. Allanguinerillu kingunerissavaat atuartitsissutini mernguernartuni nerisassiornermi ilisimasassat, timersorneq, silamiinneq, nipilersorneq, tassani ilaallutik erinarsorneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq, tamatumani aamma sanaassanik titartaasaneq – arkitektur – assassorluni suliaassat, tassanilu ilaallutik sananeq aamma assassorneq sammineqartalernissaat.

Allanguinermi anguniagaasoq pingaarneq tassaavoq mernguernartulerinermi sammisassat nukittorsarneqarnissaat.

Allanguineq ilaatigut isumaqarpoq atuarnarup tamarmiusup iluani timersornerup pingaaruteqartutut tullerijaaarnermi inissisimalernissaa. Ilinniagassanut nerisasserineq,

nipilersorneq, eqqumiitsuliorneq aamma assassorneq maanna qitiusumiit aalajangersaasoqassaaq qaqugukkut atuartsissutit taakkua atuarnep ingerlanerani aallunneqartussaansut pillugu, aamma atuartsissutit taakkua atuartsissutit qaqugukkut qinigassatut atuarnep ingerlanerani inissimalertassansut. Qitiusumit aalajangersakkatigut siunertaavoq atuartaaneq tamaat isigalugu ataqtigiilersitsinissaq.

Atuartsissutinut qinigassanut atatillugu sumiiffinni namminermit toqqagassat eqqarsaatigalugit ajornartorsiutinik ersertoqarsimavoq, atuarfiit atuartsissutinik pinngitsoorani sammeneqartussanik skemami inissiiniartarnerat eqqarsaatigalugu, ilaatigut 10. Klassini. Tassani inaarutaasumik misilitsittarnerit imatut inissitaapput ajornartorsiortitsisarlutik atuartsinermik fagini ataasiakkaani naammattumik anguniagassanik kimilimmik imaqtitsisinnanermut, ilikkagassatut angusassat ilitsersuutaasumut sanilliullugu, taakkua sumiiffimmi namminermit oqartussaasunit aalajangigaasimappata imaluunniit ilikkagassatut pilersaarummi ilikkagassatut anguniagaappata.

Tamatuma saniatigut aqqissuussineq atuartsissutini sumiiffinni toqqagassanut tunngatillugu ersersimavoq tigussaasumik naleqanginnerulersinneqartartoq, anguniagassatut aalajangersagaasunut akerliusumik, atuartsissummik aqutsinermi siunertaasunut atatillugu. Tamatumunnga atatillugu eqqaaneqarsinnaavoq atuarfiit arlaannaalluunniit ilikkagassatut pilersaarutinik atuartsissummi pineqartumi suliaqarsimanngimmata. Ilaatigullu nalilersuinermit nalunaarusiami 2015-imeersumi ersippoq sumiiffinni toqqagassatut aalajangigassat sumiginnarneqarsimasut. Tamatumunnga atatillugu pineqarput timersorneq, assassorneq aamma ilusilersuineq, eqqumiitsuliorneq aamma sanaassanik titartaasarneq kiisalu nipilersorneq isiginnaartitsinerlu.

Siunnersuullu nr. 10-mi taakkua saniatigut aamma imaqarpoq ersarissumik pisinnaatitsissummik atuartup ukioq atuarfiusoq ingerlatseriikkani uteqqissinnaagaa, meeqqap ineriartorneranut aalangiisuusumik isiginiagassat tamanna pisariaqartippassuk. Assigisaanillu aamma atuuppoq ukiumik atuarfiusumik alluisinnaanermut periarfissaq. Tamanna kommunalbestyrelsip angajoqqaat atuartorlu isumasioreerlugit aalajangissavaa.

Kiisalu nr. 11-mi siunnersuutigineqarpoq atuarfinnut ineqarfiutigisunut piginnaatitsissutaasumik aalajangersagaq allangortinneqassasoq, imaalillugu piginnaatitsisoqassasoq atugassarititaasut minnerpaaffissaannik, atuartut atuartunut angerlarsimaffinni aamma atuartut ineqarfiini ineqartarnerannut atatillugu.

Inatsisini maanna atuuttuni maleruagassap tamatuma amigaataanerata kinguneraa kommunalbestyrelsit aamma Namminersorlutik Oqartussat aallaaviusussanik tunngavissanik amigaateqarnerat nakkutilliinermik ingerlatsinissamut atuartunut angerlarsimaffinnut aamma atuartut ineqarfiinut.

Aqutsineq naatsorsuutigineqarpoq illutatigut avatangiisinik, atuartitaanermut tunngasunik aamma perorsaaneermut tunngasunik imaqqassaq, meeqqallu atuarfiat pillugu inatsisip siunertaanik piviusunnngortitsiniarnermut tamanna tapertaassaq. Perorsaaneermut tunngasutigut imasaanut atatillugu imatut paasineqassaaq, atuartut atuarnermi angerlarsimaffii aamma ilinniartut ineqarfii tapersersuisuussasut inatsisitigut meeqqat atuarfiat pillugu ataatsimut aalajangersakkanut. Aqutsinikkut malittarisassiorneq isiginiarneqassaaq ataqatigiissitsisumik atuartunut angerlarsimaffiit aamma atuartut ineqarfii pisussaaffeqartut killiliussassanik naleqartitanillu ataatsimoortuunermut tunngasunik pilersitsisussatut, ataatsimoornermut inersimasutut akisussaasutut, piffissap ilaani angajoqqaanut taartaasartutut, immikkut ilisimasalittut isumassuisutullu, taamaaliornikkut atuartut ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqarsinnaalertaqqullugit.

Siunnersuutip nr. 12-iani siunnersuutaavoq siunnersuutip nr. 10-ata kingunerisaanik aaqjiissuteqartarnissat, atuartinneqartussaaneermut pisussaaffiup sivissusissaanut sunniuteqarsinnaasoq.

Siunnersuutip § 1. nr. 3-ata malitsigisaanik siunnersuummi nr. 13, 15 aamma 19-21 naqqiissutaapput, taassuma kingorna § 10-mi imm. 4 nutaaq ilanngunneqarluni taamaalilluni maanna atuuttumi imm. 4-7, 5-8 normuleneqarlutik.

Ilanngullugulu siunnersuut nr. 14-imi aamma imaqarpoq aalajangersakkamik maanna nalunaarsukkat sunniutaasunik uuttortaasarnissanik imaqartut peerneqarnerannik, taamaasillunilu pisussaaffik sunniutaasunik uuttortaasarnissamut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 36, imm. 3, oqaaseqatigiinni siullerni ikkunneqassalluni, tassanilu aalajangersarneqarluni Naalakkersuisut ilutigisaanik isumagisarigaat ilisimasanik eqiterineq siammarterinerlu, kommunalbestyrelsip meeqqat atuarfianni suliassaqarfimmi suliniutai nukittorsarniarlugit, nukinnillu piusunik atuneq pitsaanerpaanngortinniarlugu.

Inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi sunniutaasunut uuttortaasarnissamik pisussaaffittut eqqartorneqartut ilaat meeqqat atuarfiata avataani inissisimapput. Assersuutigalugu taamaattut ilagaat inuusuttuaqqanut ilinniakkani ilinniakkamik taamaatitsiinnartarneq pillugu sunniutaasunik uuttortaasarnernit aamma efterskolernerit sorliit ilinniagaqalernermik kinguneqakkajunnerusartut. Kiisalu aamma periaatsini ajornartorsiuteqarpoq sunniutaasunik pineqartunik uuttortaasarnissanut.

Allanguinerup siunertaraa erseqqissassallugu sunniutaasunik uuttortaasarneq meeqqat atuarfiannut inatsimmi aqutaasoq taamaallaat meeqqat atuarfianni suliassaqarfimmut tunngasuusussaasoq, taamaasillunilu meeqqat atuarfiannut inatsimmut attuumassuteqanngitsunik ilaqassanani. Ilanngullugulu siunertaavoq sunniutaasunik uuttortaasarnermik ingerlatsisarneq atassusissallugu ilisimasanik eqiterinermut ilisimasanillu siammarterisarneermut. Taamaasillunilu erseqqissarneqarpoq paasissutissanik eqiterisarneq pisarmat ilaatigut nalilersuisarnertigut aammalu ilaatigut sunniutaasunik uuttortaasarnertigut.

Naalakkersuisut nalilertussaavaat suut uuttortassallugit naleqqunnerpaajunersut aammalu suut sunniutaasut pillugit nalilersussallugit naleqqunnerpaajunersut. Taamaliornikkut aalajangersagaq kissaatigineqartutut eqaassusilerneqarpoq. Kiisalu aamma inatsimmut teknikikkut isiginiagassat ilaat naammassineqassaaq, inatsimmi namminermi assersuutini inissiisoqassanngimmat.

Kiisalu aamma siunnersuut nr. 16-imiit 18-imut imaqarpoq aalajangersakkanik assigiissaaraluni naqqiissutaasunik.

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Maanna atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 15, 3. december 2012-imeersumi imaattunik allannguuteqartitsisoqassaaq:
2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu,	1. § 10, imm. 1, nr. 2-mi, § 11, imm. 2, nr. 2-mi, § 12, imm. 1, nr. 2-mi aamma § 13, imm. 1, nr. 2-mi ima allanneqassaaq: ”2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.”
5) sumiiffinni ataasiakkaani ilinniartitsissutissatut toqqakkat mernguernartulerinerup iluaniittut, kiisalu kulturikkut, inuttut inooqatigiinnikkut inuutissarsiutinullu tunngassuteqartunik peqataanerit.	2. § 10, imm. 1, nr. 5, imatut oqaasertalerneqassaaq: ”5) mernguernartulerinerup iluaniittut, taakkunani ilaallutik atuartitsissutit nerissasanut ilisimasassat, timersorneq tassani ilaalluni silami sammisaqartarneq, nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliat, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.”
§ 10. Alloriarfinni tamani –atuartitsissutitut ataasiakkaanut immikkoortiterilluni aamma immikkoortiterinani - atuartitsineq pissaaq, tak. §§ 11-13 atuartitsissutit qanitariissut makku iluanni: 1) oqaatsit, tassaallutik kalaallit oqaasii,	3. § 10-mi imm. 3-p kingorna ilanngunneqassaaq nutaatut imm. 4-tut: ”Imm. 4. Mernguernartulerinermi atuartitsinermi ilanngunneqarsinnaapput kulturimut aamma inooqatigiinnermut tunngasumik ingerlatat.”

<p>qallunaat oqaasii, tuluit oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui,</p> <p>2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu,</p> <p>3) matematikki pinngortitarlu, tassaallutik matematikki pinngortitalerinerlu,</p> <p>4) inuttut inerikkiartorneq, tassaallutik peqqinneq, inooqatigiinnikkut misigissutsikkullu ilikkagaqarniarneq, ilinniagaqarnissamik inuutissarsiutissamillu qinersiniarnermi paasisitsiniaaneq aamma tarnikkut inuttullu inooqatigiinneq pillugu sammisassat, kiisalu</p> <p>5) sumiiffinni ataasiakkaani ilinniartitsissutissatut toqqakkat mernguernartulerinerup iluaniittut, kiisalu kulturikkut, inuttut inooqatigiinnikkut inuutissarsiutinullu tunngassuteqartunik peqataanerit.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Atuartitsissutini ataasiakkaani aamma atuartitsissutini qanitariissuni tamani mernguernartulerineq ilikkartitsiniarnermi ikorfartuutitut ilaatinneqassaaq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Atuartitsissutini ataasiakkaani aamma atuartitsissutini qanitariissuni tamani IT atuartitsinerup ilaatut atuartitsinermilu atortutut ilaatinneqassaaq.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Alloriarfinni tamani atuartitsinerup ingerlanneqartup ilaa atuartitsissutit akimorlugit ingerlatsinertut, aalajangersimasunik qulequtaqarluni sammisaqartitsinermi piareersariikkanillu anguniagaqarluni atuartitsinertut ingerlanneqartassaaq.</p>	<p><i>Imm. 4-7</i> taamaasilluni tassaalissaaq <i>imm. 5-8.</i></p>
<p>5) sumiiffinni ataasiakkaani ilinniartitsissutissatut toqqakkat</p>	<p>4. § 11, <i>imm. 2, nr. 5</i>, imatut oqaasertalerneqassaaq: ”5) mernguernartulerinermi suliassaqarfimmi ilaasut atuartitsissutit eqqumiitsuliorneq, timersorneq kiisalu atuartitsissutit</p>

	akimorlugit ingerlatat nipilersornermi aamma assassorluni suliassat”
5) sumiiffinni toqqakkat. inuiaqatigiilerineq oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu,	5. § 12, imm. 1, nr. 5 imatut oqaasertalerneqassaaq: ”5) mernguernartulerinermi ilaapput atuartsissutiteqqumiitsuliorneq, timersorneq, assassorluni suliassat, nerisassalerineq aamma nipilersorneq.”
§ 12. Akullerni atuartsissutit qanitariissut ukuupput: 1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluillu oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui, 2) kulturi inuiaqatigiillu tassaasut inuiaqatigiilerineq aamma upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu, 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu, 4) inuttut ineriikkiartorneq kiisalu 5) ilinniartsissutissat sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat. <i>Imm. 2.</i> Oqaatsinik atuartsinermut ilaasinnaapput oqaatsitallat. <i>Imm. 3.</i> Atuartut akullerni atuartut siunnersorneqassapput ilinniagaqarnissamut suliffissatullu qinigassat pillugit.	6. § 12-imi, imm. 2-p kingorna imm. 3-tut nutaatut ilanngunneqassaaq: ” <i>Imm. 3.</i> Atuartsineq aqqissuunneqassaaq atuartsissutini pikkorissarnertut imaluunniit atuartsissutit akimorlugit ingerlatsinertut, assassortarissani suliassani sananeq aamma assassorneq aamma nipilersornermi suliassani erinarsorneq aamma isiginnaartitsineq. Sumiiffimmi periarfissat mernguernartulerinermut tunngasut atuartsissutini pikkorissarnertut ilanngunneqarsinnaapput.” <i>Imm. 3</i> taamaasilluni <i>imm. 4-nngussaaq.</i>
5) sumiiffinni toqqakkat.	7. § 13, imm. 1, nr. 5 imatut oqaasertalerneqassaaq: ”5) mernguernartulerinermi ilaapput atuartsissutit timersorneq aamma nerisassalerineq.”
§ 13. Angajullerni atuartsissutit qanitariissut ukuupput: 1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluillu oqaasii aamma toqqakkatut allamiut oqaasiisa pingajui, 2) kulturi inuiaqatigiillu tassaasut inuiaqatigiilerineq aamma upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu, 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu, 4) inuttut ineriikkiartorneq, kiisalu	8. § 13-imi, imm. 2-p kingorna nutaatut imm. 3 ilanngunneqassaaq: ” <i>Imm. 3.</i> Atuartsissutit qinigassatut neqeroorutigineqarsinnaapput eqqumiitsuliornermi, assassorluni suliassani aamma nipilersornermi sammisassat. Sumiiffimmi periarfissat mernguernartulerinermi atuartsissutit qinigassatut neqeroorutigineqarsinnaapput.”

<p>5) sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat. <i>Imm. 2.</i> Pinngortitalerinermik atuartitsinermi, tak. imm. 1, nr. 3, immikkut atuartitsissutaassapput fysik/kemi, uumassuseqartulerineq aammalu pinngortitaleriffiusumik nunalerutit. <i>Imm.3.</i> Atuartut angajullerni atuartut siunnersorneqassapput ilinniagaqarnissamut suliffissatullu qinigassat pillugit.</p>	<p><i>Imm. 3</i> taamaasilluni <i>imm. 4-nngussaaq.</i></p>
<p><i>Imm. 2.</i> Naalackersuisut atuartitsissutitut § 10, imm. 1, nr. 1-3-mi aamma atuartitsissutitut qanitariissunut § 10, imm. 1, nr. 4-mi eqqaaneqartunut ilikkagassatut pilersaarutinik, kiisalu Atuartitsissutitut qanitariissunut § 10, imm. 1,nr. 5-imi eqqaaneqartunut ilitsersuutaasumik ilikkagassatut pilersaarutinik suliaqassapput.</p>	<p>9. § 14, imm. 2, oqaaseqatigiit siullit imatut oqaasertalerneqassapput: ”Naalackersuisut § 10, imm. 1, nr. 1-3-mi atuartitsissutitut eqqaaneqartunut, aamma § 10, imm. 1, nr. 4 aamma 5-imi atuartitsissutitut eqqaaneqartunut ilikkagassatut pilersaarutinik suliaqassapput .”</p>
	<p>10. § 18-imi imm. 4-tut ilanngunneqassaaq: ”<i>Imm. 4.</i> Kommunalbestyrelsi angajoqqaat atuartorlu isumasioreerlugit, aalajangersinnaavoq atuartoq ukiumi atuarfiusumi atuartitaaffigeriikkamini uteqqiilluni atuaqqissasoq, meeqqap ineriartorneranut tunngatillugu aalajangiisuusumik isiginiagassat tamanna pisariaqartippassuk. Assigisaanillu atuartoq pisuni immikkut illuinnartuni klassemik alluisinnaavoq.”</p>
<p><i>Imm. 6.</i> Imm. 4-mi taaneqartunut atuarfinnut najugaqarfiusunut immikkut aaqqissuussanut atuartunik najugaqalersitsinermi aamma agguataarinermi kiisalu kommuniisa akiliisarnissaat pillugu Naalackersuisut erseqqarissumik aalajangersaassapput.</p>	<p>11. § 25, imm. 6 imatut oqaasertalerneqassaaq: ”<i>Imm. 6,</i> Naalackersuisut ersarinnerusunik malittarisassiussapput inissiisarnermut atatillugu, atuartunik imm. 4-mi eqqaaneqartuni atuartut angerlarsimaffiini inissinneqartarneq pillugu aammalu kommunimit angerlarsimaffiusumit akiliuteqartarneq atuartup najugaqarneranut, kiisalu piumasaqaatinik minnerpaaffissaasu-</p>

	<p>nik atuartut atuartunut angerlarsimaffinni aamma atuartut angerlarsimaffiini ineqartarnerannut tunngatillugu.”</p>
<p>§ 31. Atuartitaasussaatitaaneq aallartissaaq atuarnep aallartinnerani qaammatisiutit malillugit ukiumi meeqqap 6-inik ukioqalerfiani, taamaatissallunilu atuartup ukiuni qulini ataavartumik atuartinneqareerneratigut.</p>	<p>12. § 31, imm. 1 ima oqaasertalerneqassaaq: “Atuartitaasussaatitaaneq aallartissaaq atuarnep aallartinnerani qaammatisiutit malillugit ukiumi meeqqap 6-inik ukioqalerfiani, taamaatissallunilu atuartup ukiuni qulini ataavartumik atuartinneqareerneratigut, taamaattoq tak. § 18, imm. 4”.</p>
<p><i>Imm. 4.</i> Atuartut angerlarsimaffiini, atuartunut inissiani atuarfinnilu najugaqarfiusuni immikkut aaqqissuussani, tak. § 25, immikkut perorsaanikkut ikiorsiinermi, tak. § 15, kiisalu perorsaaneq tunngavigalugu nammineq piumassuseq naapertorlugu sammisassani, tak. § 10, imm. 7.</p>	<p>13. § 35. imm. 4-mi “§ 10, imm. 7”, “§ 10. imm. 8”-mut allanngortinneqassaaq.</p>

<p><i>Imm. 3.</i> Naalackersuisut ilisimasanik eqiterineq aamma siammarterineq isumagissavaat meeqqat atuarfiannik kommunalbestyrelsip isumaginninnera nukittorsarniarlugu aamma nukinnik atorluaaneq sapinngisaq annertunerpaaq anguniarlugu. Kiisalu Naalackersuisut suliniutit sunniutaannik uuttuineq isumagissavaat ukunani:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) immikkut ittumik atuartitsineq, 2) efterskolernerit sorliit ilinniarnermik aallartitsinissamut naammassinninnissamullu kinguneqarluarnerpaajusarnersut, 3) siunnersuinerit sorliit ilinniagaqalernermik kinguneqarluarnerpaajusarnersut, 4) atuarfinni angisuuni marlunnik ilinniartitsisoqartarnerup karakterit agguaqatigiissinnerinut aamma ilinniakkap naammassineqartarneranut qanoq sunniuteqartarnersoq, 5) ilinniarnertuunngorniarfimmi inuutissarsiutinillu ilinniartitsinerni ilinniarnermik taamaatitsisarnerup pinngitsoortinniarnerni suliniuteqarneq, 6) ilinniartitsisutut ilinniarsimangitsut atuartitsinerisa inaarutaasumik misilitsinnerni karakterinut aamma ilinniarnermut sunniutaat, 7) ilinniartitsisut ilinniarnerminni atuartitsissutissat itisilerlugit ilinniarsimasaminnik atuartitsinerisa annertussusaat atuarfiullu angusaanut sunniutaat, aamma 8) inooqataanermi kingornuttakkat akornutit akiorniarlugit suliniutit. 	<p>14. § 36, <i>imm. 3</i> imatut : ”<i>Imm. 3.</i> Naalackersuisut ilutigitillugu, kommunalbestyrelsip meeqqat atuarfiannik isumaginninnera nukittorsarniarlugu aamma nukinnik atorluaaneq sapinngisamik annertunerpaaq anguniarlugu, ilisimasanik eqiterineq, tamatumani aamma nalilersuinertigut sunniutaasunillu uuttuinertigut aamma ilisimasanik siammarterineq isumagissavaat.”</p>
<p>3) Atuarfiup ilusiligaanera, tamatumunnga ilanngullugit atuarfiit amerlassusissaat aamma atuarfiit ataasiakkaat alloriarfii, ukiumi atuarfiusumi, immikkut atuartitsineq immikkullu perorsaanikkut ikiorsiisarnerit § 15-imi eqqartorneqartut kiisalu § 10, <i>imm. 7</i></p>	<p>15. § 43, <i>imm. 2. nr. 3, imm. siullermi</i> “§ 10. <i>Imm. 7</i>”, “§ 10, <i>imm. 8</i>”-mut allanngortinneqassaaq.</p>

<p>malillugu perorsaaneq tunngavigalugu nammineq piumassuseq naapertorlugu sammisassanik neqeroorteqarnerit.</p>	
<p><i>Imm. 3. Kommunalbestyrelsip § 10, imm. 1, nr. 1-imiit 4-mut taaneqartuni atuartitsissutitut aamma atuartitsissutitut qanitariissunut atuarfiit ilikkagassatut pilersaarutitut tapiliussaata taamatullu § 10, imm.1, nr. 5-imi taaneqartut sumiiffinni ataasiakkaani qinigassat ilikkagassatut pilersaarutaasa tapissat, atuarfinni siulersuisut ataasiakkaat siunnersuuteqarnerisigut akuersissutigisassavai, tak. § 47, imm. 9.</i></p>	<p>16. § 43, imm. 3 imatut oqaasertalerneqas-saaq: ” <i>Imm. 3. Kommunalbestyrelsip akuersissutigisarpai atuarfiit ilikkagassanut pilersaarutaannut ilassutit § 10, imm. 1-imi eqqaaneqartuni fagini aamma fagit iluini atuartitsissutissani, atuarfiit siulersuisuinit ataasiakkaanit siunnersuutaasut tunngavigalugit, tak. § 47, imm. 9.</i>”</p>
<p><i>Imm. 3. Atuarfiup siulersuisuisa ukiut atuarfiusut tamaasa, atuarfiup ukiumoortumik atuartitsinissamut pilersaarusiaa akuersissutigisassavaat, tassanilu ilaatinneqassapput makku pillugit pilersaarutit:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atuartut tiimiisa amerlassusissaat, 2) atuartitsissutit tiimissaasa amerlassusissaat, 3) atuartitsissutini ataasiakkaani pikkorissaasarneq tunngavigalugu atuartitsissutillu akimorlugit ingerlatsisarnissanik aqqissuussinerit, 4) sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat annertussusissaat, 5) atuarfimmi immikkut ittumik atuartitsineq, 6) perorsaaneq tunngavigalugu nammineq piumassuseq naapertorlugu sammisassatut toqqarsinnaasat annertussusissaat, 7) atuartut ukiumi atuarfiusunut inissitsiterneqarneri, 8) atuarfiup angerlarsimaffiullu suleqatigiinnerat, tak. imm. 4. 9) atuartup atuarnermini pissarsiai pillugit angerlarsimaffiit ilisimatinneqartarnerat, 10) ilinniartitsisut akornanni suliassat agguataarneqarnerat, 11) atuarnerup nalaani atuartunut tamanut sammisassaqtitsiniutit, aamma 	<p>17. § 47, imm. 3-mi, nr. 4 atorunnaarsinneqarpoq.</p> <p>Nr. 5-12 taamaasillutik <i>nr. 4-11</i>-nngussapput.</p>

<p>12) atuarfiup sulisuinik pikkorissaasarneq ilinniartitseqqittarnerlu.</p>	
<p><i>Imm. 9.</i> Atuarfinni siulersuisut atuartitsissutit atuartitsissutillu qanitariit § 10, imm.1, nr. 1-imiit 4-mut taaneqartut pillugit, atuarfiit ilikkagassatut pilersaarusaannut tapiutissanik kommunalbestyrelsimut siunnersuusiussapput, taamatullu § 10, imm.1, nr. 5-imi taaneqartut sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat ilikkagassatut pilersaarusiorderi siunnersuusiussallugit, tak. § 43, imm. 3.</p>	<p>18. § 47, stk. 9 imatut oqaasertalerneqassaaq: ”<i>Imm. 9.</i> Atuarfimmi siulersuisut kommunalbestyrelsimut siunnersuusiorderinnaapput atuarfiup ilikkagassanut pilersaarutaanut ilassutissamik § 10, imm. 1-imi faginut aamma fagit iluanni atuartitsissutissanut tunngatillugu.”</p>
<p><i>Imm. 2.</i> Paasisassarsiorluni angalanerit, tammaarsimaarnerit atuaqatigiillu angalaneri § 10, imm. 5, taamaattoq tak. imm. 3, naapertorlugu ingerlanneqartussat piviusunngortinnissaannut aningaasartuutit pisariaqartut kommuninit matussuserneqassapput.</p>	<p>19. § 53, <i>imm. 2</i> “§ 10. Imm. 5”, “§ 10, imm. 6”-imut allanngortinneqassaaq</p>
<p><i>Imm. 3.</i> Kommunalborgstyrelsip piumasarisinnaavaa, atuartut ataasiakkaat angajoqqaavisa, atuartut angalanerminni nerisaqartinneqarnerat isumagissagaat. Tammaarsimaarnermi atuaqatigiillu angalaneranni § 10, imm. 5 aamma 6 naapertorlugu pisuni atuartup nerisaqarneranut aningaasartuutit kommunalborgstyrelsip angajoqqaanut akileqqusinnaavai. Akiliisitsineq angissusilerneqartassaaq angerlarsimaffimmi aningaasartuutissaagaluit nalilersorneqarneri tunngavilersuutigalugit.</p>	<p>20. § 53, <i>imm. 3</i> “§ 10. Imm. 5 aamma 6”, “§ 10, imm. 6 aamma 7”-imut allanngortinneqassaaq.</p>
<p><i>Imm. 5.</i> § 10, imm. 5 aamma 6 naapertorlugu aaqqissuussinernut atuartup peqataanissaa, imm. 3-ni aningaasartuutit eqqaaneqartut saniatigut, akiliuteqarnissamik allatulluunniit tunniussaqaarnissamik piumasaaqatitaqartinneqassanngilaq.</p>	<p>21. § 53, <i>imm. 5</i> “§ 10. Imm. 5 aamma 6”, “§ 10, imm. 6 aamma 7”-imut allanngortinneqassaaq.</p>

	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat atortuulissaaq ulloq 1. januar 2018, taamaattoq tak. imm. 2. <i>Imm. 2.</i> Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-8 atortuulissapput ulloq 1. august 2020.</p>
--	--

3. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassai

Soorlu siunnersuummi ersittoq siullertut pineqarput iluarsiiisutit aamma naleqqussaanerit, malittarisassanut maanna atuuttunut sanilliullugu.

Atuartitsissutini oqaluttuarisaanermi aamma sumiiffimmi toqqagassani allannguutitut unammilligassat siulliit tassaapput allaffissornikkut malittarisassanik, ilikkagassat pilersaarutitik aamma ilinniutitik allannguilluni nutaanik suliaqarnerit. Tamatumunnga atatillugu pineqarput suliassat Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmit nalinginnaasumik suliassaasut. Suliassat tamakkua naatsorsuutigineqarpoq naammassineqarsinnaasut maanna aningaasaliisutit killiliussaasut iluanni. Tamannalu aamma atuuppoq sunniutaasunik uuttortaalluni suliani.

Sunniutaasunik uuttortaasarnerit pillugit allannguutit isumalluutitigut sipaaruteqarfiussanngillat tamannalu sanilliunneqassaaq maannamut suliassaqarfinnut peerneqartussanut tunngasunik sunniutaasunik uuttuisoqartarsimanngimmat. Aamma alloriarfinni misilitsinnernik inaarutaasumillu misilitsinnernik misissueqqissaartarnerit kiisalu atuarfinniit paasissutissanik eqiterisarnerit Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfimmit ingerlatiinnarneqassapput. Taassuma saniatigut atuartitsissutit ataasiakkaat nalilersorneqarnerat ingerlanneqarsimavoq. Ilutigitillugu eqqaaneqassaaq maannakkorpiaq ilisimatuussutsikkut suliaqartunik sunniutaasunik misissuinernik ingerlatsinnaasunik atorfeqartitsisoqannginnera. Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfik nangittumik alloriarfinni inaarutaasumillu misilitsittarnerit pillugit paasissutissanik eqiterisarniarpoq kiisalu ilinniartitsisut, atuartut tassunga ilaallutik atuortoqassuseq, nalunaaquttap akunnerinik atuinertit, immikkut atuartitsineq il.il pillugit - atuarfinniit paasissutissanik katersisassalluni.

Malittarisassamilu atuartup ukiumi atuarfiusumi alloriarnermi naammasseqqammisaminik uteqqiisinaanerani pineqarpoq ullumikkut periarfissamik atortinneqareersumik erseqqissaaneq. Assigisaanillu atuartup pisuni immikkut illuinnartuni ukiumik atuarfiusumik

alluisinnaanera periarfissaareerpoq.

Piginnaatitsissummut malittarisassiorsinnaanermut minnerpaaffissanut tunngatillugu atuartut atuartunut angerlarsimaffinni aamma atuartut ineqarfiini najugaqartunut piomasagaatit minnerpaaffissaanik suliaqarnissaq nammineq aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqartussaangilaq. Tamatumalu kingorna nalunaarummik suliaqartoqassaaq. Tamatumunngalu atatillugu oqaatigineqassaaq tamanna kommunit isumasioreerlugit pissasoq naatsorsuutigineqarmat. Tamatumalu saniatigut siusinnerusukkut Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasumit nassuiaasiami atuartunut ineqarfiit pillugit 2011-imeersumi sumiiffiit ilaanni assersuutigalugu illuutit naleqquttuullutillu sulisunut ilinniarsimasunut atorfiit naammattut akuersissutaasut ersippoq.

4. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut kingunerisassai

Naatsorsuutigineqangilaq aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut inuussutissarsiortunut kinguneqassasoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunerisassai

Inatsisissatut siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut aamma innuttaasut peqqissusiannut kinguneqartussaangilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Siunnersuut nammineq – meeqqat atuarfiannut inatsimmi iluarsisutit atuartunut aamma ilinniartitsisunut atuisutut piumarnerulissasoq naatsorsuutaavoq. Atuartunut angerlarsimaffinnut aamma atuartut ineqarfiinut atatillugu piginnaatitsissut atorneqarsinnaavoq atugassarititaasut pitsaanerusut pilersinnissaannut, atuartut atugarissaarnerannut isumassorneqarnerannullu iluaqusiisumik.

7. Kingunerisassat pingaarutillit allat

Inatsisissatut siunnersuut allanik immikkut pingaarutilinnik kinguneqartussaangilaq.

8. Pisortanik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaaneq.

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 8. maj 2017-imiit 12. juni 2017-imut tusarniaassutigineqarsimavoq tusarniarneqartartunut ukununnga:

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu

Naalakkersuisoqarfik

Namminersornermut, Pinngortitamut, Avatangiisinut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Peqqissutsimut Nunanut Avannarliit Suleqatigiinnerannullu Naalakkersuisoqarfik

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Inuussutissarsiortnermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu

Naalakkersuisoqarfik

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut
Naalackersuisoqarfik
Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik
Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut
Knud Rasmussenip Højskolia
Sulisartut Højskolia
SIK
KANUKOKA
NUSUKA
IMAK
AK
NPK
NIISIP
ASG
Ilisimatusarfik
Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik/Nordgrønlands Gymnasium
Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik/Midtgrønlands Gymnasium
Campus Kujalleq
Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik (KTI)
INUILI
Kalaallit Nunaanni Imarsiornermut Ilinniarfik
NI-Nuuk
Peqqissutsimut Ilinniarfik / Center for Sundhed
Perorsaanermik Ilinniarfik
Savaatilinnut Ilinniarfik / Fåreholderskolen
Eqqumiitsuliornermut Ilinniarfik / Kunstscolen
Qaasuitsup Kommunia
Kommuneqarfik Sermersooq
Kommune Kujalleq
Qeqqata Kommunia
Nuuk Internationale Friskole
Nunamut Tamarmut Ilitsersuisarfik / Center for National Vejledning
MIO
Inuit pisinnaatitaaffiinut Instituti

Tusarniaanermut piffissaliussap naanerani tusarniaanermi akissutinik ukunangga
tigusaqartoqarpoq:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Kommuninut, Nunaqarfinnut,
Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfik,
Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut
Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik, Nunamut

tamarmut qitiusumik ilitersuisarfik, GUX Aasiaat, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Atuarfik Hans Lyngemi atuarfiit siulersuisui, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti, Sulisitsisut - GE, IMAK aamma SIK.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik, GUX Aasiaat, SIK aamma Sulisitsisut - GE siunnersuummut oqaaseqaateqanngillat.

Siunnersuullu annertuumik tapersorsorneqarpoq.

Kommune Kujalleq nalunaarpoq siunnersuummi iliuusissat tamakkerlugit tapersorsorneqartut, kisiannili aningaasaliissutit ilassuserneqartariaqassasut, iliuusissat kommuninut ilassutitut aningaasartuuteqarfiussappata. Tamatumunngalu atatillugu siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassai pillugit immikkoortumi ersippoq siunnersuut kommuninut aningaasartuuteqarnerunissamik pisussaaffiliinngitsoq.

KANUKOKA-p nalunaarsimavaa Kommune Kujallermit tusarniaanermut akissut ilalernerqartoq, neriuutigineqartorlu kommunit peqatigalugit akulerunneqarumaarlutik, piginnaatitsissutitut aalajangersakkat iluaqutigineqarnissaanni, atuartut ineqarfiinut aamma atuartut angerlarsimaffiinut tunngasumik piumasaqaatinut minnerpaaffissanut atatillugu. Tamatumunnga atatillugu nalunaarneqassaaq kommunit suliami ingerlatsisutut qitiusutut peqataatinneqarumaartut suliaasaqarfimmi allaffissornikkut malittarisassanik pisariaqartunik aalajangersaanernut atatillugu.

Kommuneqarfik Sermersuup taamatulli assigisaanik nalunaarpaa iluarisimaarlugit allannguutit tiguneqartut, ingammik § 18, imm. 4.

Qeqqata Kommuniata kissaatigisimavaa ilassusiisoqarnissaa, atuartut ilaannikkut ukioq atuarfiusoq allorsinnaasassagaat, atuartup ilikkagassatigut aamma inuttut ineriartornerata tamanna pisariaqartikkaangagu. Naalackersuisut nalilerpaat aalajangersagaq taamaattoq naleqquttuusooq, meeqqap soqutigisaannik taamaallaat aallaaveqartumik atorneqartassaguni. Taamaattumillu maanna nr. 11-mi immikkoortutut nutaatut erseqqissarneqarpoq atuartup ukioq atuarfiusoq allorsinnaagaa atuartup ineriartornerata aalajangiisuusumik tamanna pissusissamisoortippagu.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik siunnersuummut isumaqataanerpoq pingaartuuvorlu meeqqanut inuusuttullu atuartut ineqarfiini angerlarsimaffiinilu toqqissisimasumik atugaqartitsinissap qulakkeerneqarnissaa.

IMAK-ip ilaatigut oqaatigaa, naak atuartitsissutini qanitariissuni sumiiffinni toqqagassani allannguutit tapersorsoraluarlugit allannguutit meeqqat atuarfiata iluarsaqqinnissaanut utaqqisinneqartariaqartut. IMAK-ip ilaatigut innersuussutiga assersuutigalugu Inatsisartut UPA 2017/41-mi akuerisaat, tassani Naalakkersuisut peqquneqarmata meeqqat atuarfiani atuartitsissutini tamani akunnernik minnerpaaffissaliinissaq inatsimmi piusumi allanngortinneqassasoq. Tassunga tunngatillugu oqaatigisariaqarpoq allannguutissatut siunnersuutit akunnernik minnerpaaffissaliinissamut apeqqummut sunniuteqaanginnerat. Aamma taassuma saniatigut ataatsimiinnermi kingullermi allannguutitut pineqartunut sunniutilinnik oqaluuserisaqartoqanngilaq. Kiisalu oqaatigisariaqarpoq allannguutit pineqartut soqutigisaqatigiinnit tamanit tapersorsorneqarnerat.

IMAK-ip aamma siusinaarluni atualersinnaanermut periarfissat apeqqutigai, meeraq atualernissamut piareersimasutut nalilerneqarpat. Ataani tusarniaanermik akissutit nalunaarsorneqarfigisaani allanneqartutut workshoppernermi eqqartorneqartut siunnersuummut tunngaviupput tassanilu apeqqummi pineqartumi annertuunik isumaqatigiinngittoqarsimavoq. Tassani pineqarpoq Kalaallit Nunaanni meeqqat qaqugukkut atualertassanersut. Nalilerneqarpoq allannguneq taamatut ittoq aatsaat tusarniaaqqinnikkut pisinnaasoq allannguutaajunnartorlu kingusinnerusukku aalajangersakkanik allannguinissamut tulluernerussasoq.

Tamatunngalu atatillugu uani ataaniittumi tusarniaanermut atatillugu skemaliami nalunaarsuutit innersuunneqassapput, tusarniaanermi akissutaasut tamarmik sammineqarfigisaat aammalu oqaaseqarfigineqarneri.

	Tusarniarneqar toq	Oqaaseqaatit	Oqaaseqaatinut nalunaarsuutit
1.1	Kommune Kujalleq	Atuartitsissutissatut immikkoortut ikkunneqartussa q "oqaluttuarisaaneq" tapersorsorneqarpoq. Atuartut oqaluttuarisaanermik ilisimasaqarnerat pingaartuuvoq.	Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq.
1.2	Kommune Kujalleq	Atuartitsissutit mernguernartulerinermut sammisut tapersorsorneqarput, ilaatigut suliasaqarfimmi atuartitsinermi piusasaqaatit ersarissarneqarnerisigut.	Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq.

1.3	Kommune Kujalleq	Ukiumik atuarfiusumik uteqqiisinnaanermut siunnersuut tapersersorneqarpoq.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
1.4	Kommune Kujalleq	Piumasaqaatinik minnerpaaffissaasunik aalajangersaasarneq atuartut ineqarfiini aamma atuartut najugaqarfiini ineqartarnernut tapersersorneqarpoq.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
1.5	Kommune Kujalleq	Kommunip siunnersuummi allannguutissatut suliniutit allat aamma tapersersorpai.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
1.6	Kommune Kujalleq	Inatsisiliornerup nutaap kingunerisaanik kommunit ilassutitut aningsaasartuutissanik pisussaaffilerneqassappata Namminersorlutik Oqartussaniit ilassutitut matussusiisoqassaaq.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq. Tamatumunnga atatillugu nalunaarneqassaaq siunnersuut nammineq kommuninut aningsaasaqarnikkut kinguneqartussatut naatsorsuutaanngimmat. Tamatumunnga ilaliullugu innersuunneqassapput nalinginnaasumik oqaaseqaatit imm. 3-mi aningsaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassaanut pisortanut, tamatumani aamma kommuninut.
2.1.	Nuna Tamakkerlugu Iltersuisarfik	Inassutigineqassaaq nal. ak. aalajangersimasut aalajangiunneqassasut atuartuni angajullerni ilinniagaqarnissamik suliffeqalernissamillu siunnersuisarnermut tunngatillugu, tamanna naammattumik	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq. Tamatumunnga oqaatigineqassaaq maanna angajullernut aammalimi akullernut atatillugu iltersuinermik

		<p>sammineqartanngitsutut misigineqartarmat. Qitiusumik ingerlatsivik isumaqarpoq atuartut ilinniagaqarnissamut inuussutissarsiutinullu ilisimasaat annerutillugit taamaatiinnartarneq annikinnerusinnaasoq, inuusuttuaqallu ilinniagalernissaat ajornannginnerusarluni.</p>	<p>ingerlatsisoqartareermat ilinniagassanik aamma inuussutissarsiutinut sammivissanut atatillugu, tamannalu atuarfik pillugu inatsimmi, tak. § 12, imm. 3 aamma § 13, imm. 3. Aalajangersakkat pineqartut tamatumunnga atatillugu nutaajupput, 2012-imi inatsimmik allannguinnermi atortuulersut. Aalajangersagaq maanna atuuttusoq isumaqarpoq ataatsimut ilitsersuinnermik ingerlatsisoqaannartussaangi-tsoq, kisiannili atuartut pineqartut ataasiakkaarlugit ilitsersorneqartartussaasut taakkua ilinniagassaannut aamma inuussutissarsiutigilerumaagaan- nut, tamatumani aamma atuartup nammineq kissaataannik, pisariaqartitaanik aamma soqutigisaanik ilanngussilluni.</p> <p>Ilinniagaqalernissamut aamma inuussutissarsiutinut ilitsersuinissamut pisussaaffik aamma ersippoq § 37, imm. 4- mi, Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 16, ulloq 24. juni 2003- meersumi, alloriarnerni anguniakkanut aamma ilikkagassanut anguniakkanut atuartitsissutaasussanut atuarfimmi tunngatillugu.</p> <p>Taamaasilluni pineqarput suliassat inatsisiliortut</p>
--	--	--	--

			sunaassusilersoreersimasaat.
2.2	Nuna Tamakkerlugu Iltersuisarfik	Iltersuisarfiup aalajangersagaq eqiteriffiusoq § 36, imm. 3-mi iluarisimaarpaa, suliallu taakkua tapersorsorlugit.	Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq.
2.3	Nuna Tamakkerlugu Iltersuisarfik	Iltersuisarfiup toqqissisimanartippaa atuarfimmi siulersuisut akuersissutigisussaammatigit atuarfiup pilersaarutai, ilaatigut atuarfiup aamma angerlarsimaffiup akornanni suleqatigiinnermut tunngatillugu. Suli toqqissimanarnerussaaq pilersaarut taanna tamanut takusassiarineqarsinnaappat innuttaasunillu soqutiginnittunit tamanit takuneqarsinnaalluni.	Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq. Oqaaseqaat tunngasorinarpoq inatsimmi atuuttumi § 47, imm. 3, nr. 8-mut siunnersuutikkullu allanngortinneqartussaannngitsumut. Taamaattoq oqaatigineqassaaq atuarfiit atuartut skemaasa saniatigut aamma nassiusaqartarmata sulinngiffeqarnissanut pilersaarutinik, ukiup ingerlanerani ingerlatsinissanut pilersaarutinik, ullut nalinginnaasuunngitsut pillugit (ullut qiortaaffiusut, atualeqqaarfik, ullut sisorarfiusartut il.il. pillugit), kiisalu sammisassanut aamma suliassanut ullut atorneqartussat aamma angerlarsimaffiup atuartumik ullut naapitsivissaat pillugit. Kiisalu § 47, imm. 4 naapertorlugu atuarfiup siulersuisui taakkuupput atuarfiup aamma angerlarsimaffiup isumasioqatigiittarneri meeqqat atuarneranut ilinniakkanilu ingerlatsineranut tunngasuni aalajangersaasartut, atuarfiup pilersaarutaanut ilanngunneqartartunik.
2.4	Nuna	Aalajangersagaq	Siunnersuummi

	Tamakkerlugu Ilitsersuisarfik	piginnaatitsissutaasoq, tak. § 25, imm. 6, atuartunut ineqarfinnut aamma ilinniartut ineqarfiinut pitsaassutsinik ajunnginnerusunik kinguneqarsinnaappat atuartut atugarissaarnerannut isumassorneqarnerannullu tunngatillugu tamanna iluaannassaaq. Ilitsersuisarfiullu aamma tamanna aqqutigalugu nakuusertoqarsinnaanera pinaveersaartinneqassasoq qularinngilaa.	allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
2.5	Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfik	”Atuartitsissummi” danskisut kalaallisut taaguutit marluk atorineqarput. Kalaallisuumut nutsernera ilaatigut paasineq ajornarpoq, taamaattumillu inassutigineqassaaq immikkut nutsernera atuaqqinneqassasoq kukkuniarlugu.	Oqaatigineqartut kingunerisaannik kalaallisuaa aammaarlugu kukkunerisioqqinneqarpoq, iluarsaallugu.
3.1	Kommuneqar- fik Sermersooq	Kommunip atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni allannguutissatut siunnersuutit tigulluarpai.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
3.2	Kommuneqar- fik Sermersooq	Ingammik imm. 4, § 18-imi nutaaq periarfissatut pitsaanagerusutut isigineqarpoq annertusisamik immikkut ittumik atuartitsisarnermut atatillugu.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
3.3	Kommuneqar- fik Sermersooq	Kommunillu qilanaaralugu utaqqivaa Naalackersuisut nalunaarutissaat nutaaq	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.

		immikkut atuartitsisarneq aamma allatigut perorsaanikkut immikkut ikiorsiissuteqartarneq meeqqat atuarfinni pillugit aalajangersagaalersussat.	
4.1	KANUKOKA	KANUKOKA-p Kommune Kujallermit oqaaseqaatit ilalersinnaavai.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
4.2	KANUKOKA	Siunnersuutigineqartumut piginnaatitsissummut tunngatillugu atuartut ineqarfiinut aamma atuartut najugaqarfiinut piumasaqaatit minnerpaaffissaat pillugit KANUKOKA-p naatsorsuutigaa kommunit peqatigalugu akulerunneqarumaarluni nalunaarummik suliaqarnissami, tamatumunngalu atatillugu ilassutitut isumaqatigiissuteqartoqaru maartoq aningaasartuutitut matussusiisarnermik imaluunniit tapiissuteqartarnermik, kommunit aningaasartuutiginerusinnaa saannut tunngatillugu.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq. Tamatumunnga oqaatigineqassaaq kommunit soqutigisaqartutut qitiusumik inissisimasutut suliamut atatillugu atuartut ineqarfiinut aamma atuartut najugaqarfiinut tunngatillugu allaffissornikkut minnerpaaffissanik aalajangersakkanik suliaqarnissani akulerunneqarumaartoq. Tamatumunngalu atatillugu aamma aningaasartuutitigut kingunerisinnaasat taamaattoqarsimappat aningaasalersuinissallu aaqqiivigineqarumaarput.
5.1	MIO	Tulluassaaq inatsisissatut siunnersuummi nalunaarneqaruni aallaavigineqartoq atortuulersitsinissaq Naalagaaffiit peqatigiit – FN-ip – Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq. Tamatumunnga tunngatillugu oqaatigineqassaaq pineqartoq tassaamat Inatsisartut inatsisaannik atuuttumik

		<p>isumaqatigiissutaa, malittarisassallu qanoq paasineqarnissaannik suliaqartarnerni taanna aallaavigineqartussaasoq.</p>	<p>allanngineq. Atuarfik pillugu inatsimmi § 2-mut oqaaseqaatini ersippoq aalajangersagaq ilassuteqartoq FN-ip meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaani artikeli 29-ani aalajangersakkanik.</p> <p>Ilanngullugulu aamma assersuutigalugu § 47, imm. 9-mut oqaaseqaatini ersippoq ilikkagassanut pilersaarutit ilaatigut FN-ip isumaqatigiissutaanni meeqqanut pisinnaatitaaffinnut naapertuuttuussasut.</p>
5.2	MIO	<p>Meeqqat Oqaaseqartartuata nuannaarutigaa inatsisissatut siunnersuutikkut meeqqap isumai oqimaalutaanermi ilaatinniarneqarmata siunnersuummut atatillugu, ersarissunik aalajangersagaliornikkut ukiumik atuarfiusumik naammasseqqammikkamik uteqqiisinnaaneq eqqarsaatigalugu, tamanna meeqqap ineriartorneranut aalajangiisuusutut isigineqarpat. Tamannalu pillugu aalajangerneq pisassasoq angajoqqaat aamma meeraq isumasioererlugu. Tamanna FN-ip meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanut naapertuuppoq, killilersugaanngitsumik isummaminik imminut</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p>

		<p>tunngasuni saqqummiussisarsinnaanera nut, meeqqallu isumaasa ukiuinut inerisimassusianullu naapertuuttumik isiginiarneqartarnissaat eqqarsaatigalugu.</p>	
5.3	MIO	<p>Pituttuisuusunik piumasaqaatinik minnerpaaffissaasunik eqqussisoqarnissaanut tunngatillugu atuartut angerlarsimaffiisa aamma atuartut ineqarfiisa aaqqissuusaaanerannut tunngatillugu assut iluarisimaarnarpoq, sulisuusut piginnaasassaannut suliassaannullu piumasaqaatinik aaqqissuussisoqarsinnaanera eqqarsaatigalugu, aamma sulisut amerlassusissaannut atugassarititaasunullu tunngatillugu. Meeqqat Oqaaseqartartuatali iluarinerussagaluarpaa ”sinnaavoq” taarserneqarpat ”saaq” atorneqalersillugu.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq pineqarmat ”saaq” aalajangersagaq, Naalakkersuisunik pisussaaffiliisoq suliassaqarfimmi aalajangersagaliornissamut. Nalunaarneqartullu taamaattumik § 25, imm. 6-imi oqaaseqatigiinnut tunngasuusimassaaq, piginnaasanik piumasaqaatinut suliassanullu tunngasunik piumasaqaatinik maleruagassiortoqarnissaa pillugu, sulisut amerlassusissaannik aalajangersaanernut tunngasuni.</p> <p>Oqaaseqatigiinni taakkunani ”sinnaavoq” atorneqarmat pissutaavoq malittarisassiornissaaq pineqartoq tunngaveqartussaammat susassaqartunut kattuffinnut aamma pisortanut isumaqatigiissuteqarnissamik.</p>
5.4	MIO	<p>Nuannerpoq takullugu kommunalbestyrelsit aamma Namminersorlutik</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p>

		<p>Oqartussat nakkutilliinissamut pisussaaffii meeqqat atugarissaarneranut atasumik isigineqartussaasut.</p>	
5.6	MIO	<p>§§-inut 15 aamma 22-mut atatillugu maluginiagassaavoq atuartut innarluutillit isiginiarneqanngitsut.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq allannguutissatut siunnersuut pineqarmat, aalajangersakkanik pineqartunik attuinngitsoq. Workshop-imi Inatsisartut inatsisaannik atuuttumik samminniffiusumi aalajangersakkap pineqartup allanngortinneqarnissaa tikiinneqanngilaq, tamannalu siunnersuummi erserpoq.</p> <p>Malittarisassallu atuuttooreersut immikkut innarluutilinnik isiginiaanissamik taamaalillutik atuutiinnassapput.</p> <p>Tamatumunnga atatillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi ersippoq § 15, imm. 1-imi atuartut avatiminnik atuisinnaassutsiminni ima ajornartorsiuteqartigisut immikkut ikiorserneqartarnissamik nalinginnaasumik matussuserneqartartuniit annertunerusunik pisariaqartitsisuullutik, immikkut ittumik atuartinneqartassasut allatigullu</p>

			<p>immikkut ittumik perorsaanikkut ikiorserneqartassallutik.</p> <p>Tamatumalu saniatigut Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 4-mi ersippoq atuarfiit najugaqarfiusut immikkut aaqqissuussani atuartut innarluutillit tiguneqartassasut, tassaniinnerminni immikkut iluaqutissarsivigisinnaasaannik atortorissaaruteqarfiusuni, angerlarsimaffimmik qimallugu ingerlaqqittumik atuarsinnaajumallutik/sungiusarsinnaajumallutik.</p>
5.7	MIO	<p>Kingunerisassaanut tunngasunik aningaasatigut naatsorsuusiornerni immikkoortumik peqartariaqarpoq ”meeqqanut inuusuttuaqqanullu kingunerisassaanik”.</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Tamatumani pisariaqassaaq Namminersorlutik Oqartussat maleruagassiortarnernut malittarisassaasa allanngortinneqarsimanissaat.</p>
5.8	MIO	<p>Meeqqat inuusuttuaqqallu timikkut, tarnikkut aamma inuttut atugaat atuartut angerlarsimaffianni imaluunniit atuartut ineqarfianni najugaqarnerminni nukittorsarneqartarpoq sulisuusunut piunasaqaatinik aalajangersimasunik ersarissunillu piginnaasatigut sulisullu amerlassusissaasigut atugaqartitsisoqaraangat, Ilutigisaanik ujartorneqarput suliniutit isiginiaasut</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Piginnaatitsissutitut aalajangersakkami ersippoq tamatuma iluaqutigineqarneranut atatillugu piunasaqartoqarsinnaasoq piginnaasanut tunngasuni aamma atorfiit amerlassusissaannut aalajangersakkani.</p> <p>Innarluutillit aamma atuartut immikkut pisariaqartitsisut pillugit apeqqutinut</p>

		meeqqanik immikkut pisariaqartitsisunik aamma meeqqanik innarluutilinnik naligiissitsisuusut, meeqqanut allanut sanilliussisumik.	tunngatillugu nr. 5-6-imi oqaaseqaatinut innersuussisoqassaaq.
5.9	MIO	Meeqqat Oqaaseqartartuata siunnersuut tapersorpaa.	Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq.
6.1	Inuit Pisinnaatitaaffii Pillugit Institutti	Iluarisimaarnarpoq Naalackersuisut piginnaatitaalernissaat piумаqataasussanut minnerpaaffissanik aalajangersaasarnissamut atuartut angerlarsimaffiini ilinniartullu ineqarfinni najugaqartarnernut atatillugu.	Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq.
6.2	Inuit Pisinnaatitaaffii Pillugit Institutti	Naalagaaffiit Peqatigiit – FN-ip Meeqqanut Isumaqatigiissutaani Art. 30-imi ersippoq meeraq piffissap ilaani imaluunniit ataavartumik avatangiisimimi ilaqutaqarnermiit avissaartinneqarsimasoq piginnaatitaaffeqartoq immikkut illersorneqarnissamut ikiorserneqarnissamullu Naalagaaffimmiit. Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Instituttip naatsumik ajornartorsiut taanna eqqartorsimavaa Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii Pillugit Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit nalunaarusiaminni	Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq. Malittarisassiornissami aggersumi anguniagassaq pingaarneq Naalackersuisut kommunit peqatigalugit suliariumaagaanni perorsaanikkut tulluarnepaanik killiliussassanik aaqqissuussinissaq atuartunut ineqarfiinut aamma ilinniartut ineqarfiinut tunngatillugu. Malittarisassiorneq nunat tamalaat isumatigiissutaat Kalaallit Nunaata akuuffigisai naapertorlugit pissasoq piumasqaataareerpoq.

		<p>”Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffii – Killiffik 2016”. Tassani inassutigineqarpoq kommunit iliuusissanik aallartitsissasut meeqqap aamma atuartut angerlarsimaffiata akornanni aamma meeqqat tassani najugaqartut ilaqutaasalu akornanni attaveqartarneq eqqarsaatigalugu, ilaatigut perorsaanikkut iliuusissatigut, meeqqanut atuartut angerlarsimaffianniittunut tunngatillugu. Institutip aammaarluni erseqqissarumavaa inassuteqaat taanna qilanaaralugulu Naalakkersuisut piginnaatitsissummik atuinissat malittarisassiornikkut, pilersikkumallugit killiliussat aaqqiissutissanut pitsaasunut perorsaanikkut iliuusissani meeqqanut atuartut angerlarsimaffiiniittunut sammititaanik.</p>	
7.1	Qeqqata Kommunia	<p>Siullermik pingaarnertullu kommunit oqaatigiumavaa tusarniaanermi piffissaliusseq sivikippallaartoq naammaginangimmat.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Siunnersuut sap. ak. 5-it tusarniaassutaavoq, soorluttaaq kommunit aamma workshop-imi malittarisassiornermi tunngaviusumi peqataasimasut.</p>
7.2	Qeqqata	Kommunip iluarisimaarpaa	Siunnersuummi

	Kommunia	oqaluttuarisaaneq atuartitsissutitut immineertutut inissinneqassammat. Taamaattorli aamma kissaatigaarput erseqqissassallugu atuartitsissummi tassani pingaaruteqaqisoq nunarsuarmit oqaluttuassartaat ilanngullugit oqimaalutarneqartassammat a.	allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq. Atuartitsissut oqaluttuarisaaneq nunap assingani killilersugaan- ngilaq nunap iluani pissutsinut tunngasuussatut.
7.3	Qeqqata Kommunia	Iluarisimaarnarpoq atuartitsissut najukkami toqqagassat siunnersuummi itisilerneqarmat, kissaatiginarporlu aalisarneq aamma piniarneq sulii ilaassasut.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq. Aalisarneq aamma piniarneq silami sammisaqartarnermi ilikkagassatut anguniagassatut missingersuutineereerput taamaalillutillu nr. 2-mi pineqartuni “silami sammisaqarnermi” ilaareerlutik.
7.4	Qeqqata Kommunia	Ajornartorsiutaavoq atuartitsissutissat assigiinngitsut najukkami toqqagassani ersarissumik agguagaannginnerat nal. ak. minnerpaaffissalikkanik aammalu ukiumut, atuarfiit ujartugaattut.	Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq Naalakkersuisut Inatsisartut ullormut oqaluuserisassamik UPA 2017/46-mik suliaqarneranni pisussaaffilerneqarmata inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqarnissamut, taamalu nalunaaquttap akunneri atuartitsiviusussat minnerpaaffissaanut piumasaqaatinik atuartitsissutissani tamani eqqussisoqassalluni. Tamanna naammassineqarniarpoq

			aaqqissuusseqqinnissami aggersumi.
7.5	Qeqqata Kommunia	Atuarfiit kissaatigaat siunnersuutit qanoq atuartitsissutissani ataasiakkaani najukkami periarfissani sammineqartartussani ukiup atuarfiusup iluani agguasoqartarsinnaanersoq pillugu, ukiup iluani imaluunniit alloriarnerit ingerlaneranni.	Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq. Atuartitsissutit ataasiakkat assigiinngitsutigut agguarneqarsinnaapput. Tamatumunnga ilaatigut sumiiffinni isumalluutit apeqqutaassapput. Oqaaseqaatini 7.4-mut nalunaarneqartut innersuunneqassapput.
7.6	Qeqqata Kommunia	Iluarisimaarnarpoq ilassusiisoqarmat atuartup ukioq atuarfiusoq uteqqissinnaagaa. Kisianni amigaataavoq atuartup ilaanni ukioq atuarfiusoq allorsinnaassagaa qaqutigootumik, atuartoq ima siuarsimatigiguni atuartitsissutaasuni aammalu inuttut ineriartornermini tamanna pisariaqarsinnaalluni.	Naalakkersuisut nalilerpaat malittarisassaq taamaattoq tulluartsuunnaasoq, meeqqap soqutigisaanik aallaavilimmik taamaallaat atortinneqaruni. Oqaaseqaat taamaattumik nr. 10-tut immikkoortut nutaatut ilanngunneqarpoq, taamalu atuartup ukioq atuarfiusoq allorsinnaalissallugu, isiginiagassat pingaaruteqartut atuartup ineriartorneranut tunngasuni tamanna pissusissamisoortippassuk.
7.7	Qeqqata Kommunia	Kommunip iluarisimaarpaa atuartut ineqarfiinut aamma atuartut angerlarsimaffiit atugassarititaasuni minnerpaaffissaliisalernissaq, kisiannili kissaatigineqarpoq tamatuma tigussaasumik qanoq kinguneqarnissaata allaaserineqarnissaa, kingunerisassai nalileruminaattussaammata	Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq. Tamatatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq piginnaatitsissutissat aalajangersakkamut siunnersuut oqaaseqaatitaalu imaqarmat allaaserinninnernik pissutsinik nalunaarummi aqunneqartussanik. Tamatuma

		nalunaarusiassaq takusimanagu.	saniatigut nalunaarut suliarineqassaaq kommunit akuutillugit.
7.8	Qeqqata Kommunia	<p>Iluarisimaarnarpoq ilisimasaniq eqiterineq, nalilersuisarneq aamma sunniutaasunik uuttortaasarneq nukittorsarneqassappata. Kommunalbestyrelsip qilanaarissavaa qitiusumiit paasissutissanik pissarsinissaq, kommunalbestyrelsip meeqqat atuarfianut atasumik sulinerani nukittorsaasinnaasunik. Minnerunngitsumik nukinnik pioreersunik pitsaanagerusumik iluaquteqarneq ukiuni kingullerni suliaavoq nukittorsaavigineqartoq, soorluttaaq kommunip maqaasisimagai sakkussat suliamik tamatumunnga tapersersuutaasinnaasut. Kiisalu kissaatiginarpoq ilisimasat suliniutinit iluatsittunit atuarfinni ataasiakkaani paasissutissiissutigineqartar nissaat, iluaqutigineqarlutillu atuarfinni allani.</p>	Siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsinngilaq.
7.9	Qeqqata Kommunia	<p>Kommunip iluarisimaarpaa Namminersorlutik Oqartussat kommunit peqataatimmatigit inatsimmut allannguutissanik suliaqarnermi meeqqat</p>	Siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsinngilaq.

		<p>atuarfiannut tunngatillugu, qilanaaralugulu aamma peqataatinneqarnissaq aaqqissuusseqqinneq ingerlaqqilerpat.</p>	
8.1	IMAK	<p>Naak allannguutissat nr. 1-9-miittut tapersorsorneqaraluartut atuartitsissutissani najukkami periarfissat, allannguutit siunnersuummiit peertariaqarput, meeqqat atuarfiatalu aaqqissuuteqqinnissaanik suliassamut utaqqisinneqarlutik. Allannguutit aaqqissuusseqqinnermut utaqqineqartariaqarput, atuartitsissutissat qanoq katiterneqarnissaannut, nal. ak. qassit atuartitsissutini ataasiakkaani atorneqartassanersut ilanngullugu nalilersuisoqarnissaanut. Tamatumalu saniatigut Inatsisartut katersuunnermi kingullermi assersuutigalugu UPA 2017/41 akuersissutigaat, Naalakkersuisullu pisussaaffilerneqarlutik inatsimmut atuuttumut allannguutissatut siunnersuuteqassasut, taamalu nal. ak. ikinnerpaaffissaannik atuartitsissutissani tamani atortuulersitsisoqassalluni. Kiisalu</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinnigilaq.</p> <p>Tamatumunnga oqaatigineqassaaq siunnersuutaasut allannguutissat minnerpaaffissanik piunasaqaateqarnissamut sunniuteqannimmata. Tamatumalu saniatigut ullormut oqaluuserisassanik soqanngilaq katersuunnermi kingullermi allannguinnernut pineqartunut sunniuteqartunik.</p> <p>Tamatuma saniatigut allannguneq pineqarpoq soqutigisaqartunit tamanit tapersorsorneqartoq.</p> <p>Piffissaq atortuulersitsiviususaaq isiginiarneqassaaq atasumik pisariaqartitsinnermut pisariaqartunik ilikkagassatut anguniagassanik atuartitsissutissani suliqaarnissamut, nalunaarusiornissamut ilikkagassanut pilersaarusiornissamut aamma atuartitsinnermi atortussanik suliqaarnissamut. Suliat tamakkua piaartumik piviusunngortinneqanninnermi nni pilersaarusiortugit</p>

		maluginiarneqassaaq allannguutit aatsaat 1. august 2020-mi atortuulertussaasut.	aallartinneqartussaapput.
8.2	IMAK	IMAK isumaqarpoq periarfissaassasoq atuartup ukiumik atuarfiusumik uteqqiisinaanissaa. IMAK-p taamaakkaluartoq eqqumiigaa nalinginnaasumik siunnersuummut oqaaseqaatini aningaasaqarnermut kingunerisassaanut tunngasumik immikkoortumi ersimmat pineqartoq erseqqissaaneq periarfissaareersumik ullumikkut atorneqartumik, naak siusinnerusukkut qitiusumiit nalunaarutaasoq atuartut ukiumik uteqqiisinaanngitsut.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq. Oqaaseqaatini nalunaarneqartut isigineqassapput ataqatigiissillugit malugineqarsinnaammat atuartut piviusumi ingerlaatsimi ukiumik ataatsimik alluisinnaasarsimasut imaluunniit uteqqiisinnaasarsimasut. Siunnersuutillu maanna erseqqissarpaa tamanna taamaallaat pisinnaasoq meeqqat ineriartornera isiginiarlugu.
8.3.	IMAK	Aamma periarfissaasariaqarpoq atualiaarsinnaaneq, atuartoq atualernissamut piareersimasutut nalilerneqarpat.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq. Workshop-imi oqallisigineqartut siunnersuummut uunga tunngaviusut aallaavigalugit apeqqummut tamatumunnga pingaaruteqartumut isumaqatigiittoqanngilaq, tunngaviatigut meeqqat qaqugukkut Kalaallit Nunaanni atualertarnerannik allannguisussamut. Tamanna tunuliaqutaralugu nalilerneqarpoq taamatut

			<p>allanngineq nutaamik tusarniaasoqarnissaanik pisariaqartitsiviussasoq, soorluttaaq allannguut nalilerneqartoq naleqqunnerusutut meeqqat atuarfianni ataatsimoortumik aaqqissuusseqqinnermut, aamma atuarfiup pingaarnertut aaqqissuussaanerata ilusaanik samminniffiussumut.</p>
8.4	IMAK	<p>Maanna § 36, imm. 3-mik atorunnaarsitsinissaq IMAK-p siusinnerusukkut oqaatigisaatut assut pisariaqarpoq.</p> <p>Aalajangersagaq atuuttoq atortuutillugu inatsit akuersissutigineqaramili malinneqanngilaq.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Tamatumunngalu atatillugu innersuunneqassapput oqallinnerit § 36, imm. 3-mut tunngasut, Inatsisartut UPA 2016/46-mi oqaluuserisaanni, ajornartorsiummik itinerusumik samminniffiusumut.</p>
8.5	IMAK	<p>IMAK-ip eqqumiigaa inatsisissatut siunnersuummi § 7, imm. 5 allanngortinneqanngimmat. Maanna oqaasertaliineq atuutsillugu kommunit tamarmik ullut tamaasa inatsisinik unioqqutitsisuutinneqarput.</p>	<p>Allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Oqaaseqaatit paatsoormik tunngaveqarsimassapput, tassami Inatsisartut inatsisaat maanna atuuttoq § 7, imm. 5-eqanngimmat.</p>
9.1	Atuarfik Hans Lyngemi atuarfiup siulersuisui	<p>Pitsaasuvoq oqaluttuarisaaneq aamma atuartitsissutit mernguernatut iluaniittut atuartitsissutitut immikkoortutut avissaartinneqarneri timersornerullu atuarnerup ingerlanera tamaat isigalugu sassartinneqarnera.</p>	<p>Allannguinissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p>

9.2	Atuarfik Hans Lyngemi atuarfiup siulersuisui	Oqaaseqaatit immikkoortuisa pingajuanni pisortanut aningsaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassaani atuartitsissutinut qanitariissunut atatillugu oqaatigineqarpoq, suliassat ilaatigut ilikkagassatut pilersaarutinut ilinniutinullu aningsaat maannamut isumalluutigineqartut iluini ingerlanneqarsinnaassasut. Tamassuma malitsigissavaa nal. ak. atuartitsiviusut allanngortinneqannginnissaa t.	Oqaaseqaatit qitiusumik oqartussat ilikkagassatut pilersaarutinik ilinniartitsissutinillu suliassanik isumaginninnerannut salliullugu tunnngatinneqarput, kisianni ilutigitillugu ilumoorpoq nal. ak. atorneqartussanik immi annertusisitsinngilaq.
9.3	Atuarfik Hans Lyngemi atuarfiup siulersuisui	Erseqqissartikkusupparput atuartitsissutinut nutaanut nal. akunneri sumi nassaarineqassanersut. Uani pineqarput ilinniartitsisut akunnerit atuartitsivissaat aamma atuartut akunnerit atuarfissaat. Tulleriiarineq taanna qanoq pissava? Atuartitsissutinut allanut akunnerit atorneqartartut amerlassusaannut qanoq sunniuteqassava? Atuartitsissutit qanitariissut sorliit annikillisinneqassapput atuartitsissutinut nutaanut salliussissagaanni?	Atuartitsissutinik nutaarluinnarnik pilersitsisoqanngilaq atuartitsissutaasareertunilli allatut immikkoortiterinerullunilu ersarissaaneruvoq. Allatut oqaatigalugu atuartitsissutit atuartitsissutini qanitariissuni” sumiiffinni toqqagassani” kiisalu kulturi aamma inuiaqatigiilerinermi atuartitsissutigineqartussaareerpu t. Massakutut atuarfiit namminneq atuartut aamma ilinniartitsisut akunnerit atugassaat meeqqat atuarfiata inatsisaata sinaakkusiussai minnerunngitsumillu kommunalbestyrelsip sinaakkusiussai aallaavigalugit tulleriiarisussaareerput.
9.4	Atuarfik Hans Lyngemi	Sumiiffinni inunnik piginnaasalinnik atuinissaq	Sumiiffinni inuit piginnaasaanik atuisinnaaneq pillugu

	<p>atuarfiup siulersuisui</p>	<p>isumassarsiatsialaavoq pingaarporli ilinniartitsisut nal. akunnerilu atugassat ingiaqatigiisinnissaat. Atuarfiup ilinniartitsisullu atuartut atuarnep nalaani akisussaaffigai.</p>	<p>maleruagassat ullumikkut pioreerput assersuutigalugulu nal. akunnerinik atuinissamut apeqqummut attuumassuteqaratik. Taassuma saniatigut siunnersuut kikkut atuartunut atuarnep nalaani akisussaasuunerannik nikisitsissanngilaq.</p>
10.1	<p>Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik siunnersuummut isumaqataavoq. Pingaartuuvoq meeqqat inuusuttullu atuartut angerlarsimaffianni imaluunniit atuartut ineqarfianni najugaqartut toqqissisimasunik atugaqartinnissaata qulakkeerneqarnissaa. Naalackersuisoqarfik inatsisitigut pisussaaffiliinerup nalunaarutikkut piviusunngortinneqarnissaan ut piareersarnermi peqataarusuppoq.</p>	<p>Allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p>	

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Maanna aalajangersakkami allassimalerpoq oqaluttuarisaaneq avissaartinneqassasoq atuartitsissutitut immikkoortutut, taamaasillunilu oqaluttuarisaaneq inuiaqatigiilerinermiit peerneqarluni.

Nr. 2-mut

Aalajangersakkap kinguneraa atuartitsissutit qanitariissut sumiiffinni toqqagassatut taaneqarsimasut peerneqarneri, taarserneqarpullu mernguernartulerinermi atuartitsissutinik qanitariissunik, soorlutaaq aalajangersakkap nalunaaraa atuartitsissutit suut atuartitsissutit qanitariit taarserneraat. Taamaasilluni atuartitsissutit pineqartut tassaalerput qitiusumiit aalajangersakkatut pinngitsoorani atuartitsissutigineqartussat. Ilutigisaanillu allannguinerup kinguneraa erseqqissaaneq atuartitsissutit ataasiakkaat sunik imaqaqarnerinik. Timersornermut, nipilersornermut eqqumiitsuliornermut aamma assassorluni sananermut perorsaanikkut pissutsinik tunngaveqartumik ersarilluinnartumik nalunaarneqarpoq sammisat suut atuartitsissutit imarineraat.

Nr. 3-mut

Aalajangersagaq pisut kingunerisaannik iluarsiiissutaavoq, aammalu pingaarnertut tassaalluni Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1, nr. 5-imi iliuusissat kingullersaat, taamaasillunilu aalajangersagaq maanna nipeqalerluni ”sinnaavutut”. Aalajangersakkami sammisassat assigiinngitsut mernguernartulerarluni atuartitsinermi ilanngunneqarsinnaasut nalunaarneqarput.

Allannguinerullu kinguneraattaaq inuussutissarsiutinut sammivilimmik ingerlatsisarnerit aalajangersakkamit peerneqarnerat, tamannalu pissuteqarluni taamaattut inuttut ineriartornermik ingerlatsinermi suliassatut isigineqarnerat, mernguernartulerinermilu suliassanut ilaanatik.

Aalajangersagarlu tamakkua ilutigisaannik § 10-mi normulersuinermit naqqiutinik imaqarpoq.

Nr. 4-mut

Aalajangersakkami nalunaarsorneqarput atuartitsissutit suut nukarlerni mernguernartulerinermi ilaatinneqarnersut.

Ilanngullugulu oqaatigineqarsinnaavoq atuartitsissut nerisasserinermi piginnaasanut tunngasoq nukarlerni ilaanngimmat, tamatumaniilu pissutaalluni alloriarfimmi tassani atuartitsissutit amerlavallaarnissaat kissaatigineqanngimmat. Aalajangersagaq aamma ima

paasineqassaaq, atuartitsissutit akimorlugit atuartitsineq nipilersornermi assassornermilu ingerlanneqartassasoq.

Nr. 5-imut

Aalajangersakkap nalunaarpaa atuartitsissutit suut akullerni mernguernartulerinermi ilaanersut.

Nr. 6-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq akullernilu mernguernartulerinerup aaqqissuunneqartarneranut tunngalluni.

Aalajangersagaq aamma allannguutit malitsigisaanik immikkoortunik normulersuinermi naqqiissutitaqarpoq.

Nr. 7-imut

Aalajangersakkap nalunaarpaa atuartitsissutit suut angajullerni mernguernartulerinermi ilaanersut. Tassalu taamaallaat pineqarput atuartitsissutit pinngitsoorani atuartitsissutaasussat marluk, soorluttaa aalajangersakkap kingunerigaa timersorneq alloriarfinni tamani pinngitsoorani sammineqartartussaasoq.

Nr. 8-mut

Aalajangersakkap nalunaarpaa atuartitsissutit suut angajullerni neqeroorutigineqarsinnaanersut. Ilanngullugulu aalajangersakkap immikkoortuata aappaanni mernguernartulerinermi sumiiffimmi periarfissat ilanngunneqarsinnaanerat ammaappaa.

Nr. 9-mut

Aalajangersagaq allannguutit kingunerisaannik naqqiissutaavoq tamannalu peqquteqarpoq nr. 5-i atuuttoq mernguernartulerinertut atuartitsissutinut qanitariissunut aalajangersakkami taaneqartunut allanut naligiisinneqarmat, Naalakkersuisullu mernguernartulerinermut ilikkagassatut pilersaarutininik aamma suliaqartartussaammata.

Nr. 10-imut

Aalajangersakkap erseqqissarpaa periarfissaqartoq atuartup ukiumik atuarfiusumik naammasseqqammikkaminik uteqqiisinnaaneranut, meeqqat ineriartorneranut isiginiagassat aalajangiisuusut tamanna pisariaqartippassuk. Aalajangersakkap oqaasertalerneqarnerani taamaallaat pineqarpoq ukiumik atuarfiusumik ingerlassimasamik kingullermik uteqqinneqarsinnaaneq. Aalajangersakkamilu ilutigisaanik ersippoq taamaallaat ukiut atuarfiusut ingerlanneqareersut pineqartut. Aalajangersagarli ilutigisaanik aamma atortinneqarsinnaasutut isumaqarfigineqarpoq ukiumi atuarfiusumi atuarnerup qiteqqunnerani unitsinneqartumut napparsimanermik peqquteqartumik, sivisunerusumik angalalluni peqanngissimanermik allamilluunniit naammassinngitsoornermut pissutaasumik pissuteqarneq.

Aallaavittut tunngaviussaaq ukiumik ataatsimik ilasineq meeqqamut pitsaanerpaassasoq. Tamatumunngalu atatillugu Perorsaanikkut, Tarnip pissusaatigut Siunnersuisarfiimmit (PPR-imiit) oqaaseqaammik piniartoqarsinnaassaaq imaluunniit piginnaanilinnit allaniit, tunngavissaqartinniarlugu ukiumik ataatsimik ilasinissaq. Naatsorsuutaassaaq aalajangerneq angajoqqaat meerarlu isumasiorlugit pissasoq. Taamaasillunilu aamma naatsorsuutaavoq atuartup nammineq isummersuutai oqimaalutarneqassasut, meeqqap ukiui inerisimassusialu isiginiarlugit.

Aalajangersagarlu aamma immikkoortumik nutaamik ilassusigaavoq. Taamaasillunilu aamma erseqqissarneqarpoq atuartoq ilaannikkut ukiumik atuarfiusumik alluisinnaasoq, atuartoq ima atuartitaanermigut inuttullu ineriartornermini siuarsimatigippat atuartup ineriartorneranut alluinissaa pingaaruteqarluni. Aalajangersakkallu oqaasertalerneqarnerani taamaallaat pineqarpoq ukiumik atuarfiusumik ataatsimik alluisoqarsinnaanera. Tunngaviuvorlu aalajangiineq angajoqqaat aamma atuartoq isumasiorlugu pissasoq, atuartullu nammineq isumai naapertuuttumik oqimaalutarneqassallutik.

Nr. 11-mut

Aalajangersakkap Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 25, imm. 6 allanngortippaa, imaalillugu aalajangersagaq maanna piginnaatitsissutitut aalajangersakkamik ilassuserneqarluni, minnerpaamik piumasaqaatinik atuartut atuartunut ineqarfiini aamma atuartut najugaqarfiini ineqartarnerat pillugu. Piginnaatitsissut atorneqassaaq nalunaarusiornermut, tassanilu ilaatigut aalajangersarlugit atuartut angerlarsimaffianniinnermi piumasaqaatissat minnerpaaffissaat.

Siunnerfiuvoq naleqqussaaneq pisinnaasoq pingaarnertut isiginninnermik tunngaveqartumik, perorsaanikkut isiginiagassat, atuartitsineq aamma avatangiisit killiliussat eqqarsaatigalugit, tassanilu atorfiit akuerisaasut, aaqqissuussaaneq aamma atuartut ineqarfiisa aamma atuartut najugaqarfiisa akornanni pissutsit aaqqissuussaannermi ilanngunneqarlutik. Piginnaatitsissut assersuutigalugu atorneqarsinnaavoq pituttuisumik piumasaqaatit minnerpaaffissaannut, atuartut ineqarfiisa aamma atuartut najugaqarfiisa sananeqartarneranni atugassarititaasunut. Piginnaatitsissullu ilutigisaanik atorneqarsinnaavoq annertussusissanik aalajangersaanernut, perorsaanikkut imarisassani, tamannalu ilaatigut pisinnaalluni assersuutigalugu atuartut nunaqarfinneersut ilikkagassatigut ineriartorneri, atuarfinnut qaffasinnerusunik naammassisarfiusartunut ingerlaqqinniarnerni tapersorsorniarlugit.

Taamaasilluni assersuutigalugu aalajangersaasoqarsinnaavoq piginnaasatigut piumasaqaataasussanik aammalu sulinermik ingerlatseriaasissanik sulisunut tunngatillugu, atorfiillu qassiunissaannik aaqqissuussinernik. Aaqqissuussinernilu aamma ilaasinnaapput nakkutilliinnermut tunngasumik apeqqutit, isumassuineq, ileqqorissaarnissamut aalajangersakkat, nerisat aamma peqqinnissaq, ilinniagasserineq, peqataatitsineq atuartunik sumiiffimmi namminerimi inuusuttuaqqanut sammisassaqaartitsinerni aamma sunngiffimmi

sammisassaqtitsinerni, suleqatigiinneq atuartunut angerlarsimaffiup aamma atuartut nammineq angerlarsimaffiata akornanni il.il.

Nr. 12-imut

Aalajangersagaq atuartussaanerup sivisussusianik nr. 10-imi erseqqissaanerup malitsigisaanik naqqiissutaavoq.

Nr. 13-imut

Siunnersuutip § 1, nr. 3-ata malitsigisaanik naqqiut pineqarpoq, taava § 10-mi nutaamik imm. 4-qalerpoq imaalillugu maanna imm. 4-7 atuuttut, imm. 5-8-mut allangortinneqarlutik.

Nr. 14-imut

Aalajangersakkap kinguneraa atuarfik pillugu inatsit naapertorlugu sunniutaasunik uuttortaasarneq siunissami taamaallaat meeqqat atuarfiannut tunngasuulissammat. Taakkua assersuutigalugu atuartitsinerup pitsaassusaanut, immikkut atuartitsinernut, misilitsinnerni angusat isumaannut peqqutaannullu, inuttut kingornuttakkat pitsaannngitsut angusanut sunniutaannik akiuiniarnernut il.il tunngasuusinnaapput.

Aamma naatsorsuutigineqarpoq nalilersuinerit sunniutaasunillu uuttortaanerit nukiit isumalluutigineqartut apeqqutaatillugit ukiumiit ukiumut assigiinngitsunik ukkataqartassasut.

Allanguinerullu aamma kinguneranik normut nalunaarsorneqarnerat Inatsisartut inatsisaanni § 36, imm. 3-miittut atorunnaarput. Tamanna pillugu aamma oqaaseqaatini nalinginnaasuni 2b)-mi siunnersuut pillugu allanneqarsimasut innersuussutigineqarput.

Nr. 15-imut

Siunnersuutip § 1, nr. 3-ata malitsigisaanik naqqiut pineqarpoq, taava § 10-mi nutaamik imm. 4-qalerpoq imaalillugu maanna imm. 4-7 atuuttut, imm. 5-8-mut allangortinneqarlutik.

Nr. 16-imut

Aalajangersagaq siunnersuutip nr. 18-iani allanguuteqarnera peqqutigalugu allangortitaavoq.

Nr. 17-imut

Aalajangersagaq siunnersuutip nr. 2, 4, 5 aamma 7-iani allanguuteqarnera peqqutigalugu allangortitaavoq, maanna atuartitsissutit qitiusumit aalajangersagaasalermata.

Nr. 18-imut

Tassani pineqarput allanguutit kingunerisaannik iluarsisutit, atuartitsissutit tamarmik aalajangersakkami innersuunneqartut maanna § 10, imm. 1-imi ilaalermata Ilikkagassatut pilersaarutinut oqartussaassuseqarneq, ilikkagassatut pilersaarutinut ilusiliisimaneq tunngavigalugu isiginiarneqassaaq, tassami Naalakkersuisut taakkuummata atuartitsissutini

atuartitsissutinilu qanitariissuni tamani – sumiiffinni toqqagassat minillugit - pituttuisunik ilikkagassatut pilersaarusiortussat, massa taakkununga ilassutissat sumiiffinnilu toqqagassani ilikkagassatut pilersaarut atuarfiit siulersuisunit siunnersuusiarineqarsimasut kommunalbestyrelsip akuersissutigisassarigai. Atuartitsissutinik atuartitsissutinillu qanitariissunik kommunalbestyrelsi aalajangersagassaarummat aalajangersagaq ”sinnaavunngorlugu” allangortinneqarpoq – taassumalu kingorna atuarfiup siulersuisui ilikkagassatut pilersaarutinut, maanna Naalakkersuisunit tamakkiisumik aalajangersarneqartalersunut kommunalbestyrelsimut pilersaarutinut ilaassutissanik siunnersuusiorussaajunnaarlutik siunnersuusiorsinnaalerput.

Nr. 19-imut

Siunnersuutip § 1, nr. 3-ata malitsigisaanik naqqiut pineqarpoq, taava § 10-mi nutaamik imm. 4-qalerpoq imaalillugu maanna imm. 4-7 atuuttut, imm. 5-8-mut allangortinneqarlutik.

Nr. 20-mut

Nr. 19-imi allassimasut innersuussutigineqarput.

Nr. 21-mut

Nr. 19-imi allassimasut innersuussutigineqarput.

§ 2-mut

Tassani siunnersuutip atortuulerfissaa aalajangersarneqarpoq, tunngaviullunilu allannguutit Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut sapinngisamik piaartumik ilanngunneqarnissaat kissaatigineqarmat.

Aalajangersakkami imm. 2 isiginiarneqassaaq allannguinerit pineqartut atuartitsissutini ilikkagassatut anguniagassanik nutaanik suliaqarnissanik, nalunaarusiornissamik, ilinniartitsissutissanut pilersaarusiornissanik aamma ilinniutinik suliaqarnissanik pisariaqartitsissammata.